

Ik ben Fietsenmaker

Biografie van Freek Pino

Guus Werdmüller von Elgg

PROLOOG

Het is augustus 2023 als Anneke en Freek in de Burcht in Wassenaar komen wonen. Vrij gauw daarna komen we elkaar in de gang tegen en spreken we af op korte termijn wat meer tijd in een verdere kennismaking te zullen stoppen. Maar daar komt door omstandigheden niets van. Pas in januari 2025, wanneer Anneke door problemen aan haar rechterbeen zorg nodig heeft en ik hun dus voor het eerst vanuit mijn functie als zorgverlener bezoek, zien we elkaar regelmatig. Tijdens de gesprekken die daarop volgen blijkt dat Anneke en Freek geïnteresseerd zijn in de biografie van mijn moeder, die ik ruim tien jaar geleden heb geschreven. Eén van de redenen is dat ook zij een Indische achtergrond hebben. Nadat zij de biografie hebben gelezen vraagt Freek mij om ook zijn biografie te willen schrijven. Voor mij is dat de eerste keer dat iemand anders dan mijn moeder mij dit vraagt. Dit voelt voor mij als een nieuwe uitdaging en ik besluit om het te gaan doen.

Tijdens het gesprek dat daarop volgt maken we afspraken over mijn plan van aanpak. Ik geef aan dat ik dit niet als een zakelijke overeenkomst zie, omdat het voor mij de eerste keer is en ik nog moet afwachten of het me gaat lukken.

Het eerste gesprek dat ik met Freek heb en waarin ik start met het optekenen van zijn leven zitten we alleen aan tafel. Vanaf de tweede afspraak zit ook Anneke er bij. Dat werkt beter, omdat zij elkaar goed aanvullen.

Ik merk dat ik het leuk vind om hun (gezamenlijke) geschiedenis uit te werken. De sfeer tijdens de gesprekken is ontspannen en prettig. Maar er zullen gedurende die maanden ook momenten zijn waarop beide echtelieden fel tegen elkaar in gaan. Dat is niet verwonderlijk als je het hebt over twee mensen met een sterk karakter, die een lang leven met elkaar hebben gedeeld. Een leven bovendien waarin ze veel hebben meegemaakt. Het feit dat ze de moed hebben om daarover te praten en met elkaar zo nu en dan de discussie op onderdelen aan te gaan vind ik dan ook heel bewonderenswaardig. Daarnaast valt het me tijdens de bijeenkomsten op dat die heftige momenten regelmatig worden afgewisseld met een flinke dosis humor, waardoor de gesprekken geen moment stikken.

Beiden zijn fijne mensen, die niet schromen om hele persoonlijke verhalen te vertellen. Door hun openheid voel ik me vanaf het begin op mijn gemak en tijdens de zittingen vliegt de tijd voorbij.

Gedicht Mark Rietman (naar Wim Kan)

*Er leven niet veel mensen meer,
die het hebben meegemaakt.*

*Geen mensen meer die zagen
hoe hun naasten werden afgemaakt.*

*Die van de honger en de slaag
nog kunnen spreken hier vandaag.*

*Bij wie die beelden hen nog iedere nacht
bezoeken, komen kwellen.*

*Er leven niet veel mensen meer
die het nog na kunnen vertellen.*

*De binnenkampers, buitenkampers
en ook de veteraan,
die verder moesten, werken moesten,
aan een nieuw en koud bestaan.*

Vaak begroeven ze hun pijn,
ver van hoe het eens zou zijn.
Het leed dat hen een leven lang
toch is blijven vergezellen.
Er leven niet veel mensen meer
die het nog na kunnen vertellen.

En nu die generatie moe en oud
het aardse leven los gaat laten,
nu pas zijn we toch tenslotte
echt met elkaar gaan praten.
En toen het eindelijk ging stromen
bleven de verhalen komen.
Het waren onze kinderen,
vaak, die vragen gingen stellen.
Er leven haast geen mensen meer
die het nog na kunnen vertellen.

*Dus vertel ons alsjeblieft,
ook al zijn er haast geen woorden,
vertel ons van het leven daar,
voordat ze kwamen moorden.
Vertel ons van familie en van liefde
... ook van leed
En tenslotte van dat monster, toen, daar
dat “de oorlog” heet.*

*Van de doden.
En de honger.
En de angsten.
En de zieken.
En de cellen.*

*Dan zullen wij ,
ja dat beloven we,
het verhaal blijven vertellen!*

